

Undervisningsbeskrivelse

Stamoplysninger til brug ved prøver til gymnasiale uddannelser

Termin	Juni 2025
Institution	Det Blå Gymnasium Haderslev
Uddannelse	hhx
Fag og niveau	Historie B
Lærer(e)	Marianne Lunding
Hold	Hhh3a22

Oversigt over gennemførte undervisningsforløb

Titel	Introduktion til historiefaget
Titel 1	Den europæiske stat i støbeskeen – Renæssance og Reformation
Titel 2	De store opdagelser og Imperialismen
Titel 3	Det korte 20. århundrede.
Titel 4	Globalisering og den tredje verden
Titel 5	Det moderne Danmark
Titel 6	Terrorisme
Projekt	Det obligatoriske projekt på 6. semester er planlagt så eleverne frit vælger et emne fra de 4 første gennemgængede forløb. Produktet er en synopsis.

Note: Fra Systime er anvendt følgende bøger:

- Bryld, Carl-Johan. *Danmark – Tider og temaer*. <https://danmark.systime.dk/>
- Bryld, Carl-Johan. *Verden før 1914*. <https://verdenfoer1914idanskperspektiv.systime.dk/>
- Bryld, Carl-Johan. *Verdenshistorien til hhx*. <https://verdenshistorietilhhx.systime.dk/?id=1>
- Chakravarty, Dorthie. *De danske kvinders historie*. <https://kvinder.systime.dk/>
- Hassing, Anders m.fl. *Fra fortid til historie*. <https://paasporetafhistorien.systime.dk/>
- Lund, Christian m.fl. *På sporet af historien*. <https://paasporetafhistorien.systime.dk/>
- Meier, Jepper Bæk. *Krigens historie*. <https://krighenshistorie.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=133>
- Munk, Morten Hilligsø. *Afrikas historie – Mødet mellem sorte og hvide*. <https://afrikashistorie.systime.dk/?id=1>
- Severin, Morten. *Folkedrabet i Rwanda*. <https://folkedrabetirwanda.ibog.frydenlund.dk/?id=159>
- Olsen, Knud Ryg m.fl. *Civilisationernes verdenshistorie*. <https://civilisationernesverdenshistorie.systime.dk/?id=1>
- Pöckel, Rasmus Randris m.fl. *Terror eller frihedskamp*. <https://kamp.systime.dk/?id=1>
- Jensen, Carsten m.fl. *Terrorisme på tværs*. <https://terrorismepaatvaers.ibog.frydenlund.dk/>

Beskrivelse af det enkelte undervisningsforløb (1 skema for hvert forløb)

[Retur til forside](#)

Titel 1	Introduktion til historiefaget
Indhold	Dette korte forløb er ment som en introduktion til historiefaget, hvor eleverne introduceres til historiefagets identitet. Hertil skal introduktionsforløbet give indblik i, hvorledes fortid, nutid og fremtid hænger sammen ud fra devisen: Fortidsfortolkning, nutidsforståelse og fremtidsforventning. Introduktionsforløbet skal altså åbne op for, at historiefaget er vedkommende og vi skal se på historiens drivkraft ud fra forskellige perspektiver. Herefter arbejdes med øvelser, der skal få eleverne til at reflektere over historiebevidsthed og kollektiv erindring, og hvorledes forskellige parametre har indflydelse på disse. Sidst i forløbet er der fokus på historiebrug som fortællinger og forestillinger om fortiden. Her skal vi se, hvorledes større virksomheder anvender historie i deres branding. Baggrundsmateriale: (15,9 sider). Grundbog: Hassing, Anders m.fl. 2013. <i>Fra fortid til historie</i>. Columbus. ▪ I-bog: Fra fortid til nutid (5,2 sider) ▪ Kapitel 1: Hvad bruger vi fortid til? ▪ Den lille og den store historie. ▪ Historiefag og historiebrug. ▪ Historiebevidsthed. Grundbog: Lund, Christian m.fl. 2021. <i>På sporet af historien</i>. Systime. ▪ I-bog: På sporet af historien. ▪ Kapitel 13: Historiesyn (4,7 sider). ▪ Historiesyn som udtryk for en forestilling om tidens retning. ▪ Idealisme, materialisme og marxisme – hvad driver historien? ▪ Det pluralistiske historiesyn. ▪ I-bog: På sporet af historien. ▪ Kapitel 7: Erindringshistorie (3 sider). ▪ Erindringsfelter. ▪ Kritik af den erindringshistoriske tilgang. ▪ Kollektiv erindring og erindringsfællesskab. Grundbog: Larsen, Henrik Bonne m.fl. 2005. <i>Introduktion til historie</i>. Systime. ▪ Kapitel 1: Historie – Hvorfor? (3 sider). ▪ Hvad er historiens drivkraft (side 10-12). Sekundært materiale: (3 sider). ▪ Forskelligt billedmateriale. ▪ Kopi: Når fortiden bruges som branding (Sammenskriv 2,7 sider). ▪ Hjemmesider, hvor virksomheder skriver deres historie: Gram slot, Lego, Danfoss.
Omfang	4 moduler

	18,9 sider.
Særlige fokus-punkter	Faglige mål: ▪ Eleverne skal kunne skelne mellem forskellige typer af forklaringer på samfundsmæssige forandringer og reflektere over mennesket som historieskabt og historieskabende. ▪ Eleverne skal demonstrere viden om fagets identitet og metoder. Kernestof: ▪ Historiebrug og formidling.
Væsentligste arbejdsformer	▪ Klasseundervisning: I form af formidlingsorienterede læreroplæg med præsentationer og oversigter. ▪ Gruppearbejde: I form af opgaveløsning, der skal træne elevernes selvstændighed, hvor underviser har rollen som opgavestiller og respons giver. ▪ Dialogisk undervisning: Hvor underviser fungerer som ordstyrer og strukturformidler under klasses Diskussion. ▪ Mindre oplæg i grupper.

[Retur til forside](#)

[Retur til forside](#)

Titel 1	Den europæiske stat i støbeskeen - Renæssance og Reformation
Indhold	Forløbet beskæftiger sig med Renæssancen og Reformationen. Vi tager udgangspunkt i Renæssancen i de norditalienske bystater, hvor 'genfødslen' begynder. Her var samtidige forfattere, videnskabsmænd, kunstnere inspireret af antikkens store tænkere. De oplevede deres egen dynamiske tid som en genfødsel af den antikke periode. Renæssancen introducerer begyndelsen på en ny opfattelse af forholdet imellem Gud og menneske, hvilket fører os videre til Reformationen. Størstedelen af forløbet vil have fokus på Reformationen og der arbejdes med kilder og problemstillinger i denne kontekst. Hertil skal eleverne på byvandring i Haderslev og selv lave deres eget erindringssted i tilknytning til Reformationen i Danmark/Haderslev. Forløbet slutter af med overgangen til Enevælden, og hvorledes den europæiske stat begyndte at tage form. Baggrundsmateriale: (35 sider). Grundbog: I-bog: Verden før 1914 (Systime). Om renæssancen, humanismen og Den naturvidenskabelige revolution: 4,6 sider ▪ I-bog: Kap 5: Renæssance og reformation: ▪ Renæssancen - Italien i centrum. ▪ Humanismen. ▪ Renæssancens kunst. ▪ Den naturvidenskabelige revolution. Om pavekirken, Luther og Reformationen: 9,2 sider ▪ I-bog: Kap. 5: Renæssance og reformation: ▪ Pavekirkens svækkelse. ▪ Humanisternes bibelfortolkning. ▪ Luther spalter kirken. ▪ Den evangelisk-lutherske kirke. ▪ Reformationen i Danmark. Om Enevælden: Den moderne stat i støbeskeen: 9,3 sider ▪ I-bog: Kap 7: Enevælden og oplysningstiden: ▪ Den moderne stat i støbeskeen ▪ Fyrstens militære magt. ▪ En svækket adel, en svækket stat. ▪ Da Danmark fik enevælde 1660. ▪ Den franske enevælde – model for Europa. ▪ Den franske merkantilisme. ▪ Frankrigs militærmagt. ▪ Det franske hof – Versailles. Om oplysningsidéerne: Fornuft og frihed: 6,3 sider ▪ I-bog: Kap.7: Enevælde og oplysningstiden: ▪ Oplysningsidéerne: fornuft og frihed. ▪ De engelske naturretsfilosoffer.

	▪ Oplysningstænkning. ▪ De tre store. Om vejen mod den oplyste Enevælde: 2,8 sider ▪ I-bog: Kap 7: enevælden og oplysningstiden: ▪ Den oplyste enevælde. ▪ Danmark: Struensee og Frederik d. 6. Om erindringssteder: 3 sider. Grundbog: Hassing, Anders m.fl. 2013. <i>Fra fortid til historie</i>. Columbus. ▪ Kap. 6. Historie og humaniora. ▪ Metodeopslag: Erindringssteder (side 90-92). Kildemateriale, dokumentarer, filmklip osv.: (52 sider). ▪ Dokumentar: Historien om Danmark: Reformation og Renæssance (Dr.dk 2017). ▪ YouTube: Reformation 1517-2017 - hvad skete der lige der? https://www.youtube.com/watch?v=Y6cdXMBjHPc&t=150s ▪ Kilde: Erasmus af Rotterdam: Dårskabens pris (1509). ▪ Kilde: Poul Helgesen om en pavelig delegations besøg (1517). ▪ Kilde: Luther, Til den Kristelige Adel af Tysk Nation (1520). ▪ Kilde: Luthers lille Katekismus 1529 (1953-udgave). ▪ Byvandring i Haderslev med guide Sven Jonsson. ▪ YouTube: Versailles, from Louis XIII to the French Revolution https://www.youtube.com/watch?app=desktop&v=X235vpOToVU ▪ Kilde: Biskop Bossuets forsvar for enevælden (1679 - uddrag). ▪ Kilde: Hertugen af Saint-Simon om Ludvig d. 14 (1829 - uddrag). ▪ Dokumentar: Historien om Danmark: Oplysningstiden (Dr.dk 2017). ▪ Kilde: Kirkens babylonske fangenskab, 1520. ▪ Kilde: Et katolsk syn på det lutherske kætteri, 1534. ▪ Kilde: Lucas Cranach, Hån af Paven, 1530'erne.
Omfang	10 moduler. 87,8 sider.
Særlige fokus-punkter	Faglige mål: ▪ Eleverne skal demonstrere indsigt i udviklingen i Danmarks og verdens historie inden for de seneste ca. 500 år, herunder væsentlige begivenheder og sammenhænge mellem den nationale, europæiske og globale udvikling. ▪ Eleverne skal kunne demonstrere indsigt i grundlæggende styreformer og politiske ideologier. ▪ Eleverne skal kunne reflektere over samspillet mellem mennesker og natur/naturvidenskab. ▪ Eleverne skal kunne skelne mellem forskellige typer af forklaringer på samfundsmæssige forandringer og reflektere over mennesket som historieskabt og historieskabende. ▪ Eleverne skal demonstrere viden om fagets identitet og metoder.

	▪ Eleverne skal anvende historisk-kritiske tilgange til at indsamle, bearbejde og remediere forskelligartet historisk materiale og forholde sig kritisk og reflekterende til historiebrug. ▪ Eleverne skal formulere og formidle historiefaglige problemstillinger mundtligt og skriftligt og relatere disse til elevernes egen tid Kernestof: ▪ Hovedlinjer i Danmarks og verdens historie. ▪ Europas position i verden. ▪ Udviklingen i levevilkår, nationalt og globalt ▪ Historiebrug og formidling.
Væsentligste arbejdsformer	▪ Klasseundervisning: I form af formidlingsorienterede læreroplæg med præsentationer og oversigter. ▪ Gruppearbejde/Enkeltarbejde: I form af opgaveløsning, der skal træne elevernes selvstændighed, hvor underviser har rollen som opgavestiller og respons giver. ▪ Dialogisk undervisning: Hvor underviser fungere som ordstyrer og strukturformidler under klassesdiskussion. ▪ Visning af billeder og statuer fra perioden til at vække elevernes baggrundsviden. ▪ Kildekritisk analyse, hvor der arbejdes med at opstille problemstillinger. ▪ Byvandring med det mål at gøre historie vedkommende. ▪ Projekt om erindringssted for at styrke eleverne innovative kompetencer.

Titel 2	De store opdagelser og Imperialismen.
Indhold	Dette forløb tager udgangspunkt de store opdagelser omkring 1500, hvor europæiske søfarere begynder at opdage verden, og deres opdagelser skaber grundlaget for europæernes efterfølgende dominans i verden. Nord- og Sydamerika bliver koloniseret af europæerne, og et net af skibsruter og handelsstationer bliver etableret langs Afrikas og Asiens kyster. På baggrund af en gennemgang af industrialiseringen belyser forløbet årsagerne til Imperialismen. Vi skal se på, hvorledes verdensdelene bliver bundet sammen af europæerne og på europæernes betingelser. I 1700-tallet er det derfor ikke et spørgsmål om, hvorvidt Europa skal dominere globalt, men om, hvilken europæisk stat der skal dominere. Dette bliver England. Grundbogsmateriale: (63,9 sider). Grundbog: Syskind og Söderberg 2003. <i>Det 20. århundredes verdenshistorie</i>. Systime. (8 sider) ▪ 12-19: Industrialiseringsprocessen. ▪ 36-37: Formel og uformel imperialisme. Grundbog: I-bog: Verdenshistorien til hhx, 2017. Systime. Om de store opdagelser – ekspansionen sættes i gang: 8,3 sider. ▪ I-bog: kap. 2: Europa og verden: ▪ Europa opdager verden. ▪ Europæerne i Asien. ▪ Søvejen til Indien. ▪ Portugals handelsimperium. ▪ Nederlandene tager over i 1600-tallet. ▪ England og Frankrig som kolonimagter i Indien. Om Spaniens søfartseventyr: 8 sider. ▪ I-bog: kap. 2: Europa og verden: ▪ Spanien koloniserer Syd- og Mellemamerika 1492-1600. ▪ Opdagelsen af Amerika. ▪ Spanierne erobrer Syd- og Mellemamerika. ▪ Spaniens rivaler. ▪ England og Frankrig i Nordamerika. Om Imperialismen: 7 sider. ▪ I-bog kap. 5: Imperialismen: ▪ Vestens dominans. ▪ Ekspansionen 1840-1920 ▪ Imperierne i Asien. ▪ Stormagterne bygger imperier. Om Imperialismen i Afrika: ▪ I-bog kap. 5: Imperialismen: 6,2 sider. ▪ Delingen af Afrika 1882-1900. ▪ Kapløbet om Afrika.

- Fra Kap til Cairo.
- Frankrigs planer og Fashoda.

Om koloniseringens faser: 6,1 sider.

- I-bog kap. 5: Imperialismen:
 - Delingen af Afrika.
 - Mødet med europæerne.
 - Den væbnede kamp.

Om Imperialismens motiver: 7,4 sider.

- I-bog: kap. 5: Imperialismen:
 - Motiverne bag imperialismen.
 - Råvarer og markeder.
 - Investeringsmuligheder.
 - Magtpolitik.
 - Kulturmission og racisme.

Om de globale økonomiske forbindelser: 2,9 sider

- I-bog: kap. 5: Imperialismen:
 - En global verdensøkonomi.
 - To Atlanterhavslinere - en sammenligning.
 - Storbritanniens udenrigshandel.
 - Frankrigs udenrigshandel.

Grundbog: Hassing, Anders m.fl. 2013. *Fra fortid til historie*. Columbus. 8 sider.

- Kapitel 2: Hvordan kan vi vide noget om fortid? – Introduktion til historisk metode (side 28 -35).

Kildemateriale, dokumentarer, filmklip osv.: (28 sider).

- YouTube: How Powerful was the Portuguese Empire?
<https://www.youtube.com/watch?app=desktop&v=kAZVw0D3OLM>
- <https://historielab.dk/til-undervisningen/kildebank/vestindienkildebank-2/3-doeden-ombord/>
- YouTube: The slave trade in 2 minutes. <https://www.youtube.com/watch?v=SKo-XxfywK>
- YouTube: Life aboard a slave ship.
https://www.youtube.com/watch?v=PmQvofAiZGA&ab_channel=HISTORY
- YouTube: The Atlantic slave trade.
https://www.youtube.com/watch?v=3NXC4Q_4JVg&ab_channel=TED-Ed
- Kilde: Kong Manuel d. 1. af Portugal til kong Ferdinand og dronning Isabella af Spanien, juli 1499 (uddrag).
- Kilde: Christoffer Columbus til kong Ferdinand d. 13. februar 1493 (uddrag).
- Kilde: Hernan Cortes til kejser Karl d. 5. om Tenochtitlan, 1519 (uddrag).
- Kilde: Maleri: James W. Buel: Mennesketyper og menneskets udvikling, 1904.
- Kilde: Rudyard Kipling: Hvid mands byrde, 1899.
- Artikel: Den Afrikanske tragedie (Morgenavisen Jyllands-Posten 04.09.2005)
- Kilde: Cecil Rhodes koncession i Syd-Rhodesia, 30. oktober 1888.
- Kilde: Lobengulas klage til dronning Victoria, 23. april 1889.

	▪ Kilde: Dronning Victorias svar til Lobengula, 15. november 1889. ▪ Kilde: Joseph Chamberlain taler i industribyen Birmingham, 1895. ▪ Kilde: Jules Ferry forsvarer den franske imperialisme, 1885. ▪ Kilde: Selskab for tysk kolonisation, 1884. ▪ Kilde: Charles Dilke om britisk imperialisme, 1869 ▪ Artikel: Har du også glemt, hvorfor det hedder kolonialvarer? (Information 03.01.2015). ▪ Tegneserie: Tintin i Congo (uddrag) ▪ Artikel: Dommens dag: Er Tintin racist (Politikken, maj 2010) ▪ Harry Magdoffs center-periferi-teori, 1964.
Omfang	12 moduler 91,9 sider
Særlige fokuspunkter	Faglige mål: ▪ Eleverne skal demonstrere indsigt i udviklingen i Danmarks og verdens historie inden for de seneste ca. 500 år, herunder væsentlige begivenheder og sammenhænge mellem den nationale, europæiske og globale udvikling. ▪ Eleverne skal demonstrere indsigt i grundlæggende styreformer og politiske ideologier samt forholde sig reflekterende til demokratisering og menneskerettigheder i nationalt og globalt perspektiv. ▪ Eleverne skal analysere konflikters opståen og håndteringen af disse samt udviklingen i internationalt samarbejde. ▪ Eleverne skal analysere udviklingen i den globale velstand, samhandel og magtfordeling. ▪ Eleverne skal anvende historisk-kritiske tilgange til at bearbejde og remediere forskelligartet historisk materiale. ▪ Eleverne skal formulere og formidle historiefaglige problemstillinger mundtligt og skriftligt og relatere disse til elevernes egen tid. Kernestof: ▪ Hovedlinjer i verdens historie. ▪ Væsentlige nationale, regionale og globale konflikter og samarbejdsrelationer. ▪ Udviklingen i Europas position i verden. ▪ Globalisering. ▪ Kultur i nationale og globale sammenhænge. ▪ Udviklingen i levevilkår, nationalt og globalt. ▪ Økonomisk udvikling og dennes betydning for national og global velstand. ▪ Historiebrug og historieformidling.
Væsentligste arbejdsformer	▪ Klasseundervisning: I form af formidlingsorienterede læreroplæg med præsentationer og oversigter. ▪ Gruppearbejde/projektarbejde: I form af opgaveløsning, der skal træne elevernes selvstændighed, hvor underviser har rollen som opgavestiller og respons giver. ▪ Dialogisk undervisning: Hvor underviser fungerer som ordstyrer og strukturformidler under klassesdiskussion. ▪ Kildekritisk analyse med fokus på sammenhæng mellem flere kilder. ▪ Spil. ▪ Kreative arbejdsformer: Hvor især skriftligt arbejde inkorporeres eksempelvis ved små opgaver eller fremlæggelser.

Titel 3	Det korte 20. århundrede
Indhold	Forløbet tager udgangspunkt i Europa før Første Verdenskrig. Der dannes et overblik over årsagerne for og konsekvenserne af 1.verdenskrig, både økonomisk og politisk. Dernæst ses på mellemkrigstidens strømninger samt Wall Street Krakket og krisens konsekvenser i Europa. Herfra fokuseres på Hitlers vej til magten og den deraf følgende Holocaust og Anden Verdenskrig. Efter Anden verdenskrig skal vi se på oprettelsen af FN, hvor fokus rettes mod menneskerettighederne. Forløbet beskæftiger sig herefter med årsagerne til og udviklingen af den kolde krig med specielt fokus på Øst- og vestblokkens ideologier, udenrigspolitik og økonomiske overbevisning. Herunder problematikken omhandlende Berlinmuren, våben- og rumkapløbet samt Cuba-krisen. Som afslutning på forløbet arbejder eleverne med Østblokkens sammenbrud. Grundbogsmateriale: (62,8 sider). Grundbog: I-bog: Civilisationernes verdenshistorie. Systime. Om Europa og Første Verdenskrig: 4,2 sider. ▪ I-bog: Kap. 5: Verdenskrigenes æra 1914 – 1949. - Europas verdenskrige: ▪ Alliancer og magtbalance. ▪ Første Verdenskrig 1914-1918. ▪ Krigens følger – Et nyt Europakort. ▪ En ny verdensorden? Om Ideologiernes kamp: 3,1 sider. ▪ I-bog: Kap. 5: Verdenskrigenes ære 1914-1949. - Totalitære ideologier – Kommunismen i Rusland. ▪ Demokratiske og totalitære partier. ▪ Socialistiske bevægelser. ▪ Ruslands kommunistiske revolution. - Totalitære ideologier – Fascismen og nazismen. ▪ Klasse eller nation? ▪ Den italienske fascisme. ▪ Den tyske nazisme. Om konjunkturer og kriser 1919-1939: 10 sider. Grundbog: Syskind og Söderberg 2003. <i>Det 20.århundredes verdenshistorie</i>. Systime. ▪ Kapitel 6: Konjunkturer og kriser 1919-1939 (side 57-66). Om Hitlers vej til magten: 6,7 sider. Grundbog: Verdenshistorien til hhx 2017 (Systime). ▪ I-bog: Kap. 8: Krisen i trediveerne. - Hitler og nazistpartiet. - Hitlers vej til magten. ▪ Hitler danner regering 1933. ▪ En nazistisk étpartistat.

Om nazismens ideologi og antisemitismen: 7,5 sider.

- I-bog: Kap. 8: Krisen i trediveerne.
 - Hitlers vej til magten.
 - Nazismens ideologi og tilhængerskare.
 - Antisemitismen.
 - Appel til småborgerskabet.
- Verdenshistorie til hhx, kap 8:
 - Vejen mod Holocaust.
 - Endlösung.
 - Hvem var ansvarlige?
 - Kan man lægge historien bag sig?

Om Anden Verdenskrig og dens følger: 3,4 sider

Grundbog: I-bog: Civilisationernes verdenshistorie. Systime.

- I-bog: Kap. 5: Verdenskrigenes æra 1914-1949:
 - Anden Verdenskrig 1939-1959 – den globale krig.
 - Tyskland starter Anden Verdenskrig.
 - Tysklands og Japans nederlag.
 - Krigens følger.
 - FN – drømmen om den universelle organisation.
 - En todelt civilisation.

Om overgangsperioden til Den Kolde Krig: 7,7 sider.

Grundbog: Verdenshistorien til hhx. Systime.

- I-bog: Kap. 10: Den kolde krig.
 - Fra samarbejde til konfrontation 1945-1947.
 - Modsætningerne mellem de tidligere allierede.
 - Europas deling 1944-1949.
 - Trumandoktrinen og Marshallplanen.

Om Den Kolde Krig: Vietnamkrigen, Berlinmuren og Cubakrisen: 5,3 sider.

Grundbog: I-bog: Civilisationernes verdenshistorie. Systime.

- I-bog: Kap. 6: Globaliseringen 1950-2017 – ideologiske og kulturelle konflikter.
 - Rustningskapløb og kriser.
 - Supermagternes kernevåben.
 - Den kolde krigs kriser: Berlin og Cuba.

Grundbog: I-bog: Verdenshistorien til hhx. Systime.

- I-bog: Kap. 10: Den Kolde Krig.
 - Brydninger i Øst-blokken.
 - Propagandakrigen og Berlinproblemet.
 - Berlinmuren rejses 1961.

Om Den Kolde Krigs afslutning: 11 sider.

Grundbog: Syskind og Søderberg 2003. *Det 20. århundredes verdenshistorie*. Systime.

- Kapitel 18: Sovjetblokkens sammenbrud (side 186-196).

Om ansvaret: 3,9 sider

Grundbog: I-bog: Verdenshistorien til hhx. Systime.

- I-bog. Kap. 10: Den Kolde Krig
 - Hvem havde ansvaret?
 - Revisionisterne.
 - Mellem traditionalisme og revisionisme.

Kildemateriale, dokumentarer, filmklip osv. (59,1 sider).

- YouTube: "Europe of World War 1": <http://www.the-map-as-history.com/demos/tome03/Map-of-Europe-after-WW1-and-the-Versailles-Treaty.php>
- Kort over Europa fra 1914.
- Kilde: Versaillesfreden (Uddrag).
- YouTube: Der Fuehrers Face: <https://www.youtube.com/watch?v=bn20oXFrxxg>
- CFU: Det store krak I 1929 (minut 00-02 og 28-36)
- Kilde: Uddrag af bemyndigelsesloven Art 22, 25, 41, 43, 46, 47, 48.
- Kilder: Antijødiske propagandaplakater ("Bilderbuch für gross und klein", Elvira Bauer, 1936).
- Kilde: Hitler om racelæren (Uddrag, Mein Kampf, 1923).
- Kilde: Hitler om det tyske livsrum (Uddrag, Mein Kampf, 1925).
- Film: Die Wannseekonferenz (Uddrag).
- Artikel: 75 år for Auschwitz' befrielse: Holocaust vil altid høre til historiens vigtigste lektie (Information 27.01.2020).
- Bjørnlund, Mathias. *Stanton: Folkedrab som stadier*. Folkedrab.dk.
- FN's hjemmeside: <https://unric.org/da/introduktion-til-fn/>
- Kort: Warszawa- og Atlantpagtens medlemmer, 1955.
- Kilde: Marshall-planen 5. juni 1947.
- YouTube: the rise and fall of the Berlin Wall (CNN): https://www.youtube.com/watch?v=M9_BCieJRqI
- Thinglink: Berlin-muren: Så svær var den at flygte over: <https://www.thinglink.com/scene/579663397625266178?buttonSource=viewLimits>
- Kilde: Befolkningstal i de to Tyskland (1950, 1973 og 1990).
- Kilde: Tabel over flygtninge fra øst til vest 1949-1961.
- Kilde: Gorbatsjov om Sovjetunionens problemer, 1987.
- Kilde: Ronald Reagan: Riv denne mur ned, 12. juni 1987.
- Kilde: Talmateriale: Befolkningstal i de to blokke. <https://verdenshistorietilhhx.systime.dk/index.php?id=200#c785>
- Kilde: Talmateriale: Bruttonationalprodukt i øst og vest. <https://verdenshistorietilhhx.systime.dk/?id=201>
- Kilde: George Kennans telegram om Sovjetunionens politik, 22. feb 1946.
- Kilde: Ambassadør Novikov om USA's politik, 27. sep 1946
- Artikel: Ekstremernes århundrede (Information 27.12.1999).
- DR Explainer: Derfor er Ukraine vigtig for Rusland.

Omfang	18 moduler 121,7 sider.
Særlige fokuspunkter	Faglige mål: ▪ Eleverne skal demonstrere indsigt i udviklingen i Danmarks og verdens historie inde for de seneste ca. 500 år, herunder væsentligste begivenheder og sammenhænge mellem den nationale, europæiske og globale udvikling. ▪ Eleverne skal demonstrere indsigt i grundlæggende styreformer og politiske ideologier samt forholde sig reflekterende til demokratisering og menneskerettigheder i nationalt og globalt perspektiv. ▪ Eleverne ska analysere konflikters opståen og håndteringen af disse samt udviklingen i internationalt samarbejde. ▪ Eleverne skal skelne mellem forskellige typer af forklaringer på samfundsmæssige forandringer og reflektere over mennesket som historieskabt og historieskabende. ▪ Eleverne skal demonstrere deres viden om fagets identitet og metoder. ▪ Eleverne skal anvende historisk-kritiske tilgange til at bearbejde historisk materiale. ▪ Eleverne skal formulere og formidle historiefaglige problemstillinger mundtligt og skriftligt. Kernestof: ▪ Hovedlinjer i verdenshistorien. ▪ Væsentlige nationale, regionale og globale konflikter og samarbejdsrelationer. ▪ Udviklingen i Europas position i verden. ▪ Udviklingen af demokrati, menneskerettigheder i nationalt og globalt perspektiv. ▪ Kultur i nationale og globale sammenhænge. ▪ Økonomisk udvikling og dennes betydning for national og global velstand. ▪ Historiebrug og historieformidling.
Væsentligste arbejdsformer	▪ Klasseundervisning med læreren som oplægsholder og ordstyrer. ▪ Gruppearbejde, hvor eleverne kan vise deres selvstændighed. ▪ Kildekritisk arbejde, hvor eleverne kan vise deres forståelse for den historie-faglige metode. ▪ Kildekritisk arbejde, hvor eleverne skal have fokus på problemstillinger.

[Retur til forside](#)

[Retur til forside](#)

Titel 4	Globalisering og den tredje verden
Indhold	Den overordnede problemstilling er: Hvordan forløb afkoloniseringen, og hvorfor har Afrika haft så svært ved udvikling efter afkoloniseringen. I dette forløb ser vi på afkoloniseringen og en bred vifte af de udfordringer som den tredje verden har stået overfor - med særligt fokus på Afrika. Vi trækker tråde til imperialismeforløbet og den globale arbejdsdeling. Eleverne har arbejdet innovativt med udarbejdelsen af en 'diktator-manual', og har desuden haft temadag om dansk udviklingsbistand ifm afviklingen af SO-forløb om globalisering. Baggrundsmateriale: (66,4 sider). ▪ I-bog: Verdenshistorien til hhx. ▪ Kap. 11: Europæernes tilbagetog (1,3 sider). ▪ Afkoloniseringens faser. ▪ Afkoloniseringens faser: Afrika 1956-1966. ▪ Kap. 13: Den tredje verden (15,8 sider). ▪ Den økonomiske ulighed. ▪ Befolkningsekspllosion i den tredje verden. ▪ Økonomiske svagheder. ▪ Økonomiske strategier. ▪ Den socialistiske model. ▪ Den liberalistiske model. ▪ Den tredje vej. ▪ Afrikas elendighed. ▪ De politiske problemer. ▪ Borgerkrigene – Congos eksempel. ▪ FNs passivitet og magtesløshed. ▪ AIDS-epidemien. ▪ I-bog: Afrikas historie – Mødet mellem sorte og hvide. ▪ Kap. 5: Hvidt herredømme og egne vaklende ben (11.1 sider). ▪ Kap. 5.1: Kolonimagten. ▪ Kap. 5.2: Vejen mod selvstændighed. ▪ Kap. 6: Lad friheden regere (9 sider). ▪ Kap. 6.1: Adskillelsen. ▪ Kap. 6.2: Apartheid. ▪ Kap. 6.3: Forhandlet revolution. ▪ Kap. 6.4: Endelig fri. ▪ Kap. 7: National drøm eller mareridt (9 sider). ▪ Kap. 7.1: Skabelsen af en nation. ▪ Kap. 7.2: Udfordringer for nationalismen.

- Kap. 7.3: Fra skrøbelige demokrati til diktatur.
 - Kap. 8: Mangel på udvikling (9,4 sider).
 - 8.1: Status.
 - 8.2: Årsager til manglende udvikling.
 - 8.3: Dansk ulandsbistand.
 - I-bog: Folkedrabet i Rwanda.
 - Kap. 5: Hvad var årsagerne til folkemordet (5,7 sider).
 - Kap. 5.1: Kolonihistoriske årsager.
 - Kap. 5.2: Krav om magten.
 - Kap. 5.3: Økonomisk nedtur og kampen om land.
 - Kap. 5.4: Flygtninge.
 - Kap. 5.5: Mediernes rolle.
 - I-bog: Vestens dominans og imperialisme
 - Kap. 4: Vestens dominans på retur (5,1 sider).
 - Kap. 4.1: Kina og Vestens dominans.
 - Kap. 4.2: Vestens udfordringer.
- Kildemateriale, dokumentarer, filmklip osv.: 46,1 sider.**
- Explainer: Hvad laver Putin i Afrika?
[https://www.dr.dk/drtv/se/explainer -hvad-laver-rusland-i-afrika_403060](https://www.dr.dk/drtv/se/explainer-hvad-laver-rusland-i-afrika_403060)
 - Spil: Afrikas stjerne.
 - Bendixen, Søren: Afrika er igen blevet stormagternes legeplads. 11. august 2019.
 - Kilde: Tale: Lumumbas tale ved Congos selvstændighedsceremoni, 30. juni 1960.
 - Kilde: Artikel: Selvstændighedsceremonien i Congo, 1. juli 1960.
 - Kilde: Statistik: Den congolesiske befolkning, 1960.
 - Kilde: Billede: Congos selvstændighedsceremoni, 30. juni 1960.
 - Harry Magdoffs centrum-periferi teori, 1964.
 - Dokumentar: Rikke og Folkemordet, DR 2013.
 - Kilde: Mandelas indsættelsestale, uddrag 1994.
 - Faktalink: Hvilken modstand mod Apartheid var der fra organisationer og regeringer i udlandet?
 - Kilde: Bostrup, Jens: Interview: Vi skal ikke styre Afrika. Vi skal sætte os sammen med den lokale høvding. 30. juni 2013.
 - Kilde: Bostrup, Jens: Friis Bach går til kamp mod Afrikas høvdinge. 9. juli 2013.
 - Kilde: Løkke, Lars: Europa har brug for Afrika - vi skal lytte mere og moralisere mindre. 24. august 2023.
 - Danmark og verdens fattige (Dansk AVProduktion og Udenrigsministeriet, 2014):
 - Fra lilleput til global aktør

	- De hvide elefanter - De gode historier fra bistand til udviklingssamarbejde - Vi giver med den ene hånd og tager med den anden. - Lille land, hvad nu? https://www.youtube.com/watch?v=ATrn0XBCJfo&list=PLJRGSGQFcB5XzPs33wM_MXNcZKrcTpxMY&index=7&ab_channel=DanskAVProduktion
Omfang	14 moduler. 112,5 sider.
Særlige fokuspunkter	Faglige mål: ▪ Demonstrere indsigt i udviklingen i Danmarks og verdens historie inden for de seneste ca. 500 år. ▪ Demonstrere indsigt i grundlæggende styreformer og politiske ideologier samt forholde sig reflekterende til demokratisering og menneskerettigheder i nationalt og globalt perspektiv. ▪ Reflektere over samspillet mellem mennesker og natur. ▪ Analysere udviklingen i den globale velstand, samhandel og magtfordeling. ▪ Demonstrere viden om fagets identitet og metoder. ▪ Anvende historisk-kritiske tilgange til at indsamle, bearbejde og remediere forskelligartet historisk materiale og forholde sig kritisk og reflekterende til historiebrug. ▪ Formulere og formidle historiefaglige problemstillinger mundtligt og skriftligt og relatere disse til elevernes egen tid. Kernestof ▪ Hovedlinjer i verdens historie. ▪ Væsentlige nationale, regionale og globale konflikter og samarbejdsrelationer. ▪ Udviklingen i Europas position i verden. ▪ Udviklingen af demokrati, menneskerettigheder og ligestilling i nationalt og globalt perspektiv. ▪ Folkedrab. ▪ Globalisering. ▪ Kultur i nationale og globale sammenhænge. ▪ Udviklingen i levevilkår, nationalt og globalt. ▪ Økonomisk udvikling og dennes betydning for national og global velstand.
Væsentligste arbejdsformer	▪ Klasseundervisning. ▪ Skriftligt arbejde. ▪ Gruppearbejde. ▪ Temadag. ▪ Innovativt arbejde.

[Retur til forside](#)

Titel 5	Det moderne Danmark
Indhold	Der arbejdes ud fra den overordnede problemstilling: Hvordan har Danmark udviklet sig siden slutningen af 2. verdenskrig? Og hvad har været årsagerne til udviklingen? I forløbet ser vi på en længere periode i danmarkshistorien. Forløbet strækker sig fra højkonjunktoren i 1950'erne, over velfærdsstatens opbygning, kvindebevægelsen, indvandringen til Danmark og Dansk Folkeparti, Fogh-regeringen og aktivistisk dansk udenrigspolitik i lyset af den internationale udvikling. Forløbet har dannet grundlag for DHO, hvor eleverne har valgt at skrive om enten kvindebevægelsen, Indvandringen til Danmark eller krigen i Afghanistan. Baggrundsmateriale: (40,5 sider). ▪ I-bog: Carl-Johan Bryld: Danmark – Tider og temaer. Systime, 2013. ▪ Kap. 8: Det moderne velfærdssamfund 1945-1973 (16,7 sider). ▪ Grundfremstilling: Det moderne velfærdssamfund. • Det store økonomiske gennembrud 1957-1973. ▪ Landbruget revolutioneres. ▪ En ny industriel revolution. ▪ Velfærdsstaten folder sig ud. ▪ Den ambitiøse socialpolitik. ▪ Omsorg og uddannelse. ▪ Tidens tanker – Det moderne velfærdssamfund. ▪ Det brogede ungdomsoprør. ▪ Kap. 9: Et videnssamfund i globaliseringens tegn 1973-2015 (19,6 sider). ▪ Grundfremstilling – Et videnssamfund. ▪ Krisen rammer Danmark. ▪ Et politisk system i skred. ▪ De svage regerings kamp mod krisen. ▪ En ny centrum-højre-kurs 1982-1993. ▪ Indvandringen og det multietniske samfund. ▪ Højre-regeringens æra 2001-2011. ▪ VK-regeringen, indvandringen og velfærden. ▪ Udenrigs- og sikkerhedspolitik efter 1991. ▪ ”Krigen mod terror” – Afghanistan. ▪ ”Krigen mod terror” – Irak. ▪ I-bog: Chakravarty og Mortensen: De danske kvinders historie. Systime, 2014. ▪ Kap. 5: 1960-1989: Velstandsboom og kvinder i protest (4,2 sider). ▪ Rødstrømperne: Den ny kvindebevægelse. ▪ Lige løn for lige arbejde. Kildemateriale, dokumentarer, filmklip osv.: (64,5 sider). ▪ Dokumentar: Historien om Danmark – Velfærd og Kold krig. DR 2017.

	▪ Kilde: Artikel: Vi tjener mere. Billedbladet. Julen 1958. ▪ Kilde: Plakat: Tryghed for familien. Socialdemokratiet. ▪ Klip: Miniforedrag Velfærdsstaten. http://danmarkshistorien.dk/leksikon-og-kilder/vis/materiale/miniforedrag-velfaerdsstaten/ ▪ Sang: Gør oprør – En slagsang til blomsterbørns børnebørn. https://www.kristeligt-dagblad.dk/historier/oproer ▪ Kilde: LP: Atomkraft nej tak, 1976. https://www.youtube.com/watch?v=PkzAH2MQ30Y&t=93s ▪ Video fra DR-skole: Hvad er ungdomsoprøret fortalt af de unge selv: https://www.dr.dk/skole/historie/holdninger ▪ Chakravarty og Mortensen: De danske kvinders historie. Systime, 2014. Kap 7: Kilder - Tema: Rødstrømpebevægelsen. Kilde 1: Hvordan rødstrømperne blev rødstrømper. Kilde 5: Rødstrømpesang. ▪ Kilde: Reklame fra danefrost (minut 21.04). https://www.dr.dk/bonanza/serie/74/bullerfnis/54595/bullerfnis-69 ▪ Filmklip: Rødstrømperne går i kamp for lige vilkår + Femø – forbudt for mænd (DVD – I fællesskab). ▪ Husker du - året er 1973", http://hval.dk/mitCFU/mm/player/?copydan=031210060855 (minut 06.45 - 12.29). ▪ Kilde: Socialdemokrat og arbejder, der nu stemmer liste Z: http://danmarkshistorien.dk/leksikon-og-kilder/vis/materiale/socialdemokrat-og-arbejder-der-nu-stemmer-liste-z/ ▪ Kilde: Peter Skaarups tale ved DF årsmøde, 2018 https://danskfolkeparti.dk/partiet/aarsmoedetaler/ ▪ Kilde: 'Vi inviterer til grænsekage' https://danskfolkeparti.dk/wpcontent/uploads/2017/06/266x365-DF-graensekage-Roedby-juni2016.pdf ▪ 'Konfliktens historie – Afghanistans nyere historie'. Udenrigsministeriet, 2015 Video: 'Danmark i krig 1991-2011' https://danmarkshistorien.dk/vis/materiale/danmark-i-krig-1991-til-2011-den-aktivekrigsdeltagelse ▪ https://nyheder.tv2.dk/udland/2021-08-05-saa-hurtigt-har-taliban-overtaget-efter-at-danmark-forlod-afghanistan ▪ Dokumentar: 'Diplomaterne – Exit Kabul'. DR, 2021 (Uddrag)
Omfang	14 moduler. 105 sider.
Særlige fokuspunkter	Faglige mål: ▪ Demonstrere indsigt i udviklingen i Danmarks og verdens historie inden for de seneste ca. 500 år, herunder væsentlige begivenheder og sammenhænge mellem den nationale, europæiske og globale udvikling. ▪ Demonstrere indsigt i grundlæggende styreformer og politiske ideologier. ▪ Demonstrere viden om fagets identitet og metoder. ▪ Anvende historisk-kritiske tilgange til at indsamle, bearbejde og remediere forskelligartet historisk materiale og forholde sig kritisk og reflekterende til historiebrug.

	▪ Formulere og formidle historiefaglige problemstillinger mundtligt og skriftligt og relatere disse til elevernes egen tid. Kernestof: ▪ Hovedlinjer i Danmarks historie. ▪ Væsentlige nationale konflikter og samarbejdsrelationer. ▪ Udviklingen af demokrati og ligestilling i nationalt perspektiv. ▪ Kultur i nationale og globale sammenhænge. ▪ Udviklingen i levevilkår, nationalt ▪ Udvikling og dennes betydning for national velstand. ▪ Historiebrug og formidling.
Væsentligste arbejdsformer	▪ Klasseundervisning. ▪ Gruppearbejde. ▪ Individuelt arbejde (Rapportskrivning DHO).

Titel 6	Terrorisme
Indhold	Der arbejdes ud fra den overordnede problemstilling: Hvad er terrorisme og hvorfor opstår den? I dette forløb definerer vi terrorisme og radikalisering, og ser på forskellige typer af terrorisme gennem historien. Vi diskuterer forskellen på terrorister og frihedskæmpere, og vi ser på årsagerne til terror samt mediernes rolle og dilemmaer. Hovedvægten i forløbet ligger på religiøs terrorisme, hvorfor der har været meget fokus på Al-Qaeda og Islamisk Stat. Baggrundsmateriale: (44,62 sider). ▪ I-bog: Terror eller frihedskamp. Systime. ▪ Kap. 1: Frihedskæmper eller terrorist + Video m. oprørsmodellen (4,7 sider). ▪ Formål og begrundelse. ▪ Metode. ▪ Kontekst. ▪ Kap. 8: Al-Qaeda (10,1 sider). ▪ 8.0: Al-Qaeda og 11. september. ▪ 8.1: Krigen mod terror. ▪ I-bog: Krigens historie. Systime. ▪ Kap. 4: Den nye krig – Krigen mod Islamisk stat (8,6 sider). ▪ Kap. 4.1: Årsager og forløb. ▪ Kap. 4.4: Hjemmefronten – Den islamiske stat. ▪ Propaganda ▪ I-bog: Terrorismen på tværs. Systime. ▪ Kap. 3: Hvad er terrorisme? (3,2 sider). ▪ Kap. 3.1: Hvem er terrorist? ▪ Kap. 3.2: Definitionen er vigtig. ▪ Kap. 3.3: Andre ugeringer. ▪ Kap. 3.4: Vægten på handlingen. ▪ Kap. 4.5: Stater og terror. ▪ Kap 4: Fra anarkister til flykaprere (7,5 sider). ▪ 4.1 Den anarkistiske bølge. ▪ 4.2 Nationalisten Gavrilo Princip. ▪ 4.3 Versaillesfreden. ▪ 4.4 Nationalistisk terrorisme. ▪ 4.5 Langvarige projekter. ▪ 4.6 Revolutionær kamp mod staten. ▪ 4.7 Kriminalitet og samfundshad. ▪ 4.10 Venstreorienteret legitimitet svandt hen.

	▪ Kap 9: Forklaringer på terrorisme (6,5 sider). ▪ 9.1 Fundamentalisme. ▪ 9.2 Social forandring og tab af position. ▪ 9.3 Identitetskriser. ▪ 9.4 Et verdensordensperspektiv. ▪ 9.5 Mellemøsten i problemer. ▪ 9.6 Grobunden blev gødet. ▪ 9.7 Grænser for forklaring. ▪ 9.8 Aktuel forskningsbaseret viden om terrorisme. ▪ 'Radikalisering og terror', PET og CTA. Hentet fra Rasmus Pöckel: Terror eller frihedskamp. Systime, 2012 (4 sider). Kildemateriale, dokumentarer, filmklip osv.: (58 sider). ▪ Et IS-flag dukkede op på dødens pickup. JyllandsPosten 2. januar 2025. ▪ Safi, Waleed: Hvad er Hamas? En terrororganisation? Et folkevalgt parti? En modstandsbevægelse? Information 9. oktober 2023. ▪ P3 Essensen-explainer: Forstå konflikten mellem Israel og Palæstina Samfunds-fag Udskoling DR ▪ https://www.dr.dk/drtv/se/explainer_-hvem-er-hamas_413090 ▪ Klip fra 11. september: https://www.youtube.com/watch?v=yrFeuAhEYJE/ / https://www.youtube.com/watch?v=EEogeIIQJzU ▪ Dokumentar: På sporet af den hellige krig: krigerne (2008). ▪ Det er et svækket Al-Qaeda, der erklærer krig mod Danmark, men truslen skal tages meget alvorligt. 17. august 2023. ▪ Dokumania: Islamisk Stats propagandacentral. DR2, 2016 (uddrag). ▪ 'To hvide mænd får skylden for alle Mellemøstens problemer'. Politiken, 17.05.16 ▪ DR Explainer: 'Er IS stadig en trussel?' DR, 2022. https://www.dr.dk/drtv/episode/explainer_-er-islamisk-stat-stadig-en-trussel_310784 ▪ 'Hvem er de unge mænd der angriber Vesten med terror?' Berlingske, 07.06.17 ▪ 'Oplevelsen af at være udenfor fører til radikalisering blandt vestlige muslimer'. Information, 15-03-19. ▪ Angrebet, afsnit 2: Omars vej til Krudttønden. DR, 2020. ▪ Kilde: Osama bin Laden: Fatwa, 1998. ▪ Kilde: Islamisk Stat: No respite, 2015 (video). ▪ Kilder: Et udvalg af propaganda fra IS (billedmateriale).
Omfang	12 moduler. 102,62 sider.
Særlige fokuspunkter	Faglige mål: ▪ Demonstrere indsigt i udviklingen i Danmarks og verdens historie inden for de seneste ca. 500 år, herunder væsentlige begivenheder og sammenhænge mellem den nationale, europæiske og globale udvikling. ▪ Skelne mellem forskellige typer af forklaringer på samfundsmæssige forandringer og reflektere over mennesket som historieskabt og historieskabende. ▪ Demonstrere viden om fagets identitet og metoder.

	▪ Formulere og formidle historiefaglige problemstillinger mundtligt og skriftligt og relatere disse til elevernes egen tid. Kernestof: ▪ Væsentlige nationale, regionale og globale konflikter og samarbejdsrelationer. ▪ Udviklingen i Europas position i verden. ▪ Udviklingen af demokrati i globalt perspektiv.
Væsentligste arbejdsformer	▪ Klasseundervisning. ▪ Gruppearbejde. ▪ Kreativt arbejde. ▪ Individuelt arbejde